

Пам'ятайте
про
Україну!

РЕЖИМНИКИ ХОЧУТЬ ОПАНУВАТИ НАРОДНИЙ РУХ УКРАЇНИ

Нью Йорк (ЗП УГС). — У вівторок, 31-го січня в Києві у приміщенні Будинку кіно відбулися збори київської писемницької організації, де ухвалювали проект програми Народного Руху України за перебудову (НРУ).

Збори проходили під головуванням керівника Київської організації СПУ Івана Драча та під загальною егідою партійної організації спілки. Під партійною егідою розробляли й проект програми НРУ, оскільки основною вимогою членства в НРУ є визнання керівної ролі партії. Стало відомо, що цей пункт з'явився в програмі в останній момент у результаті прямого тиску ЦК КПУ. В попередніх проектах його не було.

Поза тим у програмі багато пунктів та вимог, де виразно відчувається вболівання за долю України. Чи не тому завідувачий відділом агітації і пропаганди ЦК КПУ Леонід Кравчук відзначив, виступаючи, що це ніяка програма НРУ, а альтернативна курсові КПСС програма партії. І жаден член КПСС не може бути членом НРУ з такою програмою, бо перед ним неминуче постане питання про вихід із КПСС. На думку партійного функціонера, така програма — це не є закінчений документ для практичних дій на перебудову, а маніфест політичних принципів.

Таку оцінку від «команди Шербицького» дістала програма, що, порівняно з програмами Народних Фронтів Прибалтики, унікала будь-яких радикальних висловів: слово «вимагаємо» у проекті замінили на звичне «просимо», а слово «вето» взагалі забрали з тексту.

Всупереч натискові Л. Кравчука, загальні збори все ж ухвалили проект одногослосно, але із запропонованим Драчем застереженням, що 3-го лютого Ініціативна група НРУ звернеться у спілку і допрацює текст, який згодом буде оприлюднено в пресі.

Далекій від сумної дійсності людини нелегко було б загнати, як це НРУ може допомогти вивести країну із того застою, куди завела її партія Брежньова-Шербицького, не тільки не докоряючи їй, а ще й під її проводом.

Можна ще зауважити, що на зборах були добрі виступи Павла Мовчана, Раїси Іванченко, Дмитра Павличка, але були й демагогічні — як Станіслава Тельнюка. І це цікава подорож: узявшись створювати НРУ, «сторонній» тобто представник отого самого народу, до залу на пускали.

О. КРИСА ВИСТУПИВ ПЕРЕД УКРАЇНСЬКОЮ ГРОМОДОЮ НЬО ЙОРКУ

Нью Йорк (О.К.). — На запрошення Інституту Америки та Товариства світової слави український скрипаль Олег Криса дав в неділю, 19 лютого ц.р., два концерти для української громади Нью Йорку та околиць. З уваги на те, що квитки на перший концерт о год. 3-ій по полудні були дуже скоро випродані, скрипаль погодився дати другий концерт того самого дня у вечірніх годинах. На обидвох концертах зала УІА вщерть вивиповнена добродушною публікою, серед якої був ряд українських музик з проф. Даріо Карановича, головною УМІ, на чолі.

О. Криса народжений в 1942 році у Львові почав грати на скрипці маючи сім років. В 1960 році він вступив на Музичну консерваторію в Москві і був учнем славного Девіда Ойстриха, який писав про свого учня, що «продовж 30 років своєї педагогічної праці не мав такого здібного учня, і такої музичної індивідуальності, як Олег». Після смерті свого учителя О. Криса перебрав тепер пост професора класу скрипки в Музичній консерваторії в Москві.

О. Криса має вже за собою ряд надивчайних успіхів, здобув першу нагороду на міжнародному конкурсі імені Паганіні в Італії та передові місця в інших міжнародних конкурсах в Польщі, Канаді і СРСР. До 1973 року О. Криса був головою скрипкового відділу Музичної консерваторії в Києві, а від тоді перебуває постійно в Москві. У своїх концертах він залюбки використовує репертуар сучасних композиторів і його приїзд тепер до ЗСА був зв'язаний із виконанням вперше написаного для нього скрипкового концерту сучасним українським композитором Мирославом Скориком, Прем'єра відбулася в Лас Вегас, завдяки заходам українського диригента та музичного директора Вірка Белея.

Цей виступ О. Криса в Лас Вегас уможливив йому концерти в поодинокі міста ЗСА і Канади, призначені для української публіки. Його концерти в Нью Йорку були першим публічним виступом, від часу його дебюту в Карнегі Голл у травні 1971 року.

На концерті в Нью Йорку скрипаль виконав твори Беттговена, Лятошинського, Брамса і Шнітке, сучасного радянського композитора А. Акоманьялова йому його дружина Тетяна Чекина.

Публіка невгаваючими оплесками не хотіла відпустити свого гостя так, що він обидва рази на закінчення концертів мусів грати декілька наддаків, помімо того, що технічно важкі концерти — і два в одному дні — мусили вичерпати сили скрипаль.

Концерти відкрив від Українського Інституту Америки його директора Володимир Баранецький, вітаючи тепло українського музику та його дружину. При тому він згадав, що УІА проводить серію імпрез, на які є запрошені мистці та літератори з України. В найближчому часі відбувається виставка картин Теодозія Гуменюка, доповідь Івана Добри, а відтак авторський вечір молодого поета Ігоря Римураку.

Після концертів О. Криса публіка мала нагоду пізнати славного скрипаль та поговорити при вині і перекусі.

КРЕДИТІВКА В ДЖЕРЗІ СІТІ

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Річні загальні збори місцевої Федеральної Кредитової Кооперативи «Самопоміч» відбулися тут в неділю, 26-го лютого ц.р., о год. 3-ій по полудні в залі Українського Народного Дому, 90-96 Фліт вулиці.

О. КРИСА У ФІЛАДЕЛФІЇ

Філадельфія. — За старанням Українського Освітньо-Культурного Центру, Українського Музичного Товариства, Українського Музичного Інституту, чоловічого хору «Прометей», Української Кредитової Кооперативи «Самопоміч», Української Школи, Товариства Сеньйорів і Товариства Українських Професіоналістів тут відбується концерт світової слави скрипаль Олега Криса, при фортепіані Тетяна Чекина. Концерт відбувається в УОКЦентрі, 700 Сідар роуд, в неділю, 26-го лютого ц.р., о год. 4-ій по полудні.

В УКРАЇНІ СТВОРЕНО ХРИСТІАНСЬКО-ДЕМОКРАТИЧНИЙ ФРОНТ

РОБЛЯТЬ ЗАХОДИ ЩОБ ВІДНОВИТИ ПЛАСТ І „ПРОСВІТУ”

Лондон (УЦІС). — У п'ятницю, 13-го січня 1989 року, відбулося у Львові Установче віче — З'їзд Українського Християнсько-Демократичного Фронту (УХДФ).

Віче відмітило, що воно було скликане у надзвичайних обставинах, без ширшої підготовки, тому що ЦК КПУ і КГБ розпочали кампанію переслідувань з метою припинити діяльність фронту. Тому Установче віче має статус надзвичайного. Воно було скликане Організаційним комітетом з метою затвердження програми і статуту УХДФ та обрання керівних органів Центральної Ради УХДФ.

В день проведення віча теж не обійшлося без ексцесів з боку влади. Ще перед початком віча, до приміщення силою увірвалося четверо службовців міліції, на чолі з заступником начальника карного розшуку Ленінського району Львова Зіновієм Смиком. Близько години часу вони переглядали всі папери і переписували привізи та адреси, особливо місця праці тих делегатів, що вже прибули на віче. Мабуть наступним кроком влади будуть репресії делегатів на місцях їхньої праці. Ці делегати, що прибули пізніше і знаходилися в той час надворі, були свідками, як після виходу міліції з приміщення віча, до них приєдналися кілька працівників КГБ, які чекали на вулиці і які ймовірно поспішали для обшуку міліціантів, не бажаючи самим фігурувати в цій афії.

Наскоч працівників каральних органів перешко-

ди в відправленню Богослужби перед початком віча, але воно розпочало свою роботу урочистими молитвами за український народ, за Україну і за Боже благословення для цієї справи, що її розпочинає УХДФ-Фронт.

Найперше віче обговорило питання назви цієї громадської організації і вирішено затвердити назву Український Християнсько-Демократичний Фронт (УХДФ). Віче обговорило і одностайно затвердило статут і програму УХДФ та обрало Центральну Раду УХДФ зі складу 13 осіб: Січка Василь, Картин Тарас, Єдинороз Степан, Торко Микола, Штурмак Іван, Чекальська Лідія, Касіян Володимир, Корнилюк Ярослав, Сеньковський Володимир, Коник Зіновій, Січко Петро, Чекальський Роман, Кіндратюк Микола.

Члени Центральної Ради обрали головою ЦР УХДФ В. Січка, а секретарем — Лідію Чекальську.

Віче обговорило питання про сьогоднішній день потреби виховання української молоді і було вирішено відновити при УХДФ молодіжну організацію Пласт, яка існувала колись в Україні і діяльність якої була припинена з приходом в Україну сталінського терору. Віче доручило всім делегатам і членам громад УХДФ розпочати практичну роботу з відновлення Пласту. Керівну роботу в цьому питанні віче доручило членам Центральної Ради Тарасові Картин, Степанові Єдинороз, Миколі Торко та Іванові Штурмак. Керівником Пласту обрано Тараса Картина.

Віче також обговорило питання організації при УХДФ Товариства „Просвіта” та відзначено позитивну роботу, яка вже ведеться в цьому напрямку, особливо в громаді (відділі) УХДФ міста Львова. Віче доручило організаційно-керівну роботу „Просвіті” членам Центральної Ради Ярославові Корнилюк, Володимирові Сеньковському і Володимирові Касіянові. Головою „Просвіти” обрано Ярослава Корнилюка.

Керівництво діяльності у релігійно-виховному і національно-патріотичному відношенні населення віче доручило членам Центральної Ради Петрові Січко, Романові Чекальському і Миколі Кіндратюкові.

Організаційну роботу економічної діяльності УХДФ віче доручило Зіновію Кониківі.

Віче відмітило працю членів УХДФ у збираних фондах на допомогу Вірменії від Української Католицької Церкви і визначило потрібним виділити ще частину своїх покищо скромних фінансів Українській Католицькій Церкві у її Фонд на допомогу Вірменії.

Віче обговорило становище переслідуваної Української Католицької Церкви, заслухало звіт делегатів у цьому питанні і зокрема делегата з Івано-Франківщини Івана Бойчука, який розповів про переслідування українців-католиків села Грабівка, яких каральні органи під загрозою суду змушували підписувати згоду на відкриття у селі російської православної церкви. Віче осудило переслідування владою українських християн і прийняло резолюцію на захист УХДФ.

Віче прийняло постанову домагатися відкриття пам'ятника одному з найдовостойніших людей нашого народу, Митрополитові Андрєєві Шептицькому, у Львові й зобов'язало Центральну Раду написати з цього приводу відозву для збирання підписів про відкриття такого пам'ятника.

Віче прийняло постанову — найбільшним національним святом вважати день проголошення незалежності України 22-го січня 1918 року і визначило потрібним закликати всіх українців урочисто і по-святковому відзначити цей день.

Віче осудило кампанію ЦК КПУ і КГБ спрямовану на припинення діяльності УХДФ, осудило брудні статті проти УХДФ в комуністичній пресі, а також визначило неправомірним дію Президії Верховної Ради УРСР, котра заявила про реєстрацію УХДФ направила для розгляду в ЦК КПУ. Віче зобов'язало Центральну Раду вислати протест з цього приводу до президії Верховної Ради СРСР.

Віче визначило, що воно було скликане у надзвичайних обставинах, має статус надзвичайного і тому багато проблем ще залишилося невирішеними. Надзвичайне установче віче визначило необхідним, при зіснуванні сприятливіших обставин, скликати ще одне віче на широкій репрезентативній базі.

Віче УХДФ-Фронту закінчило свою працю ввечері 13-го січня урочистими молитвами в наміренні українського народу.

ПОЧАВСЯ СУД НАД О. НОРТОМ

Вашингтон. — Як уже інформовано, у вівторок, 21-го лютого, почався судовий процес у справі підполковника морської піхоти, колишнього співпрацівника Ради крайової безпеки Олівера Норта, якого обвинувачують в тому, що він давав неправдиві звання Конгресові, незаконним шляхом діставав гроші та в інших правопорушеннях.

Після затвердження складу журі присяжних суд вислухав вступні заяви обвинувачення і захисту.

Правник Джан Кікер, який представляє головного обвинувача спеціального прокуратора Лоренса Волша, зразу ж накинувся на підсудного з потоком обвинувачень. „Злочин, що заклочається в обмані Конгресу, — сказав Дж. Кікер, — заторкує саму суть нашої державності. Він (Норт) ливився в (законодавчий) в очі брехав. Брехати Конгресові, навіть якщо ця брехня диктується переконаннями, — злочин, а не форма захисту”.

Дж. Кікер намагався заперечити твердження адвокатів підсудного, які настоюють на тому, що Норт не говорив правду, виходячи з міркувань захисту крайової безпеки. „Існує принципова різниця між брехнею і збереженням тайни”, — сказав правник.

Кореспондент газети „Нью Йорк Пост” Елі Тібер повідомляв, що підполковник Норт, слухаючи обвинувачення Кікера, зберігав абсолютний спокій, роблячи час від часу записи у блокноті. Реакція Норта не змінилася навіть тоді, коли Кікер прямо обвинувачував підполковника в незаконній розтраті 4,000 доларів, які він дістав від одного з лідерів антисемітизмів Адольфа Кальєро.

Виступ адвоката Норта, Брендана Саллівана, виглядав різким дисансом проти нападів Кікера. Тібер пише, що у Норта виступили на очах слюзи, коли Салліван заявив, що „Уряд залишив свого співробітника напризволяще”.

Салліван пригадав, що Норт з дитинства відзначався чесністю і релігійністю, а в зрілому віці керував дев'яною корпусу морської піхоти „Завжди вірний”. „Він жив з цією дев'ятою у душі”, — сказав Салліван. „Він завжди був відданий своїй країні, своєму головнокомандуючому, своїй родині і всім тим, без яких життя яких залежало від нього”.

Адвокат нагадав присутнім, що в день, коли Норт був звільнений в резерв, президент Роналд Реген зателефонував йому і коротко сказав: „Він справжній американський герой. Дякую вам”.

Першим свідком прокуратора на суді був конгресмен-демократ з Індіани Лі Гамилтон, який був співголомом на переслідуваннях Конгресу у справі „Ірангейту”.

Комісія ООН займається проблемами румунських втікачів

Нью Йорк. — Як повідомляє інформаційне агентство АП, представники малярського міністерства закордонних справ повідомили на пресовій конференції, що до Малярщини прибула делегація експертів ООН для перевірки становища, що склалося у зв'язку з численними втікачами з Румунії до Малярщини. Здебільшого це малярі за походженням, які рятуються від переслідувань з боку уряду та від економічних труднощів.

З Румунії до Малярщини вже прибуло близько 30,000 осіб. Тільки за минулий рік, згідно з офіційними даними, 7,000 румунських громадян попросили політичного притулку в Малярщині. В 1987 році політичного притулку попросили 2,000 румунських громадян. Але уряд Малярщини в 1988 році примусово відправив назад до Румунії 1,400 втікачів. Це викликало обурення серед малярського народу.

Делегація експертів ООН перевіряє становище втікачів, щоб з'ясувати в яких умовах вони перебувають тепер. Також вишукують країни, котрі погодяться б прийняти румунських втікачів.

Окрім нелегальних втікачів, в Малярщині лишаються й ті, що прибули офіційно на відвідини родичів. Вони звертаються до уряду з проханням про політичний притулок.

Малярщина розглядає можливість свого приєднання до Міжнародної конвенції щодо втікачів 1951 року. В цій конвенції визначено юридичний статус втікача і зазначено, що втікачі не повинні підлягати депортації в країну, з якої втекли, якщо там існує загроза переслідування їх.

Західні дипломати в Будапешті вважають, що головною причиною з якої Малярщина не наважується приєднатися до конвенції про втікачів є страх, що це викличе незадоволення серед країн Варшавського Пакту.

На пам'ятнику вбитим у Катині буде змінено напис

Варшава. — Виступаючи на черговій пресовій конференції, речник польського уряду Єжи Урбан повідомив журналістів, що незабаром на пам'ятнику польським старшинам, вбитим у Катині, буде змінено текст напису.

Як уже інформовано, у польському тижневику „Од родзене” недавно було надруковане повідомлення, яке досі не друкувалося, підготоване у кінці Другої світової війни польським Червоном Хрестом, в якому говориться, що масовий розстріл польських старшин в Катині під Смоленськом — справа рук катів з союветського НКВД, а не гітлерівців, як це довгі роки твердила союветська сторона.

На початку 1985 року на варшавському цвинтарі Погоні був споруджений чотиримістровий монумент пам'яті загиблим польським старшинам. На ньому зроблено напис, де, згідно з офіційною союветською версією, було сказано, що ці люди загинули від рук нацистів. Родини загиблих, які щороку 1-го серпня і 1-го листопада приходили на цвинтар, переважно закривали цей напис квітами, вважаючи, що він не відповідає істині.

У квітні 1987 року Союветський Союз і Польща створили спільну комісію для в'яснення обставин катинської трагедії. Польський уряд повідомив, що він передав союветській стороні „переконливі докази” неправдоподібності союветської версії подій, однак комісія не поспішала з висновками. Тоді Польща вирішила в односторонньому порядку розгледити зміст рапорту Червоного Хреста.

У своєму виступі на пресовій конференції Єжи Урбан стримувався від прямого обвинувачення союветських товаришів у навісній фальсифікації історичної правди. Він сказав, що опублікована у Польщі доповідь є „частиною висновків”

В АМЕРИЦІ

У ДАЛЛАСІ, ТЕКСАС, шостей поверх будинку колишнього складу шкільних підручників, з якого, як ствердили місцеві та крайові власті, Лі Гарві Освальд стріляв і смертельно поранив 22-го листопада 1963 року тодішнього президента ЗСА Джона Ф. Кеннеді, відкрито для публіки, як музей. Споруджено це як музей ім. Кеннеді з підкресленим подій, пов'язаних з убивством президента Дж. Кеннеді, де включено світлин, предмети та філіми з цієї пам'ятно-трагічної події тому 25 років. Церемонію відкриття цього музею довершив суддя повітового суду Лі Джексон, зазначаючи при тому, що „історичні події, котрі тут мали місце, передаватимуться, як горючий смолики майбутнім поколінням”.

РОЗПРАВА НАД ПІДПОЛКОВНИКОМ Олівером Нормом розпочалася у вашингтонському федеральному суді у вівторок, 21-го лютого ц.р., і заповідається на довшу аферу з політичними та легальними аспектами скандалу, що тому 28 місяців спричинив неабияку несприємність урядові тодішнього президента Роналда Регена. Лава присяжних мусітиме вислухати п'ятимісячні звання про діяльність О. Норта, колишнього співпрацівника Ради крайової безпеки, якого звільнено з цього посту після виявлення в листопаді 1986 року Ірано-контра афери.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР ЗСА Дик Торнбирг напав собі нового супротивника в особі священнослужителя Джессі Джексона, який в листі до Д. Торнбирга висловив своє „глибоке невдоволення” з приводу назначення федерального судді Кеннета Старра на представника державних інтересів у Верховному Суді ЗСА. Опозиція Дж. Джексона базується на твердженнях провідників організації, які пропонує боротьбу за громадські права негрів і обвинувачують суддю К. Старра в несприятливості до цих справ. Речник головного прокуратора Девід Ранкел, заявив, що Д. Торнбирг дуже жалус, що Дж. Джексон не прилучується до всіх тих, котрі майже пдоголосно одобрили це призначення та вірять, що в майбутньому він познайомиться з кваліфікаціями К. Старра.

У ВІВТОРОК, 21-ГО лютого ц.р., президент Джордж Буш вперше зарагував на заколот, що створився навколо вже відомої афери у наслідок появи повісті англійського автора „Сатанічні вірші”. Реакція президента Буша була, як ствердять аналітики найбільше вимовною. Все ж такі критики твердять, що його повільна хоча й конкретна реакція є проголошення в надто примирливому тоні, не заважаючи на те, що аятолла Хомейні свого заклику до правовірних мусульман про вбивство автора Сальмана Рушді не відкликав. Президент Буш, критикуючи заклики аятолли, заявив спокійно, що „це є глибоко образливим згідно з нормами цивілізованої поведінки”, а вже з більшим натиском сказав про те, що Іран „буде потягнений до відповідальності” за будь-які насильні вчинки проти американських продавців книжок чи інших осіб.

НОВИЙ ГОЛОВА Агенції охорони довкілля Вільям Райлі, ознайомлюючись зі своїми обов'язками на перше місце своїх планів поставив справу очищення довкілля від різноманітних відпадків. В Райлі сказав, що буде наполягати на тому, щоби існуючі закони були строгіше впроваджені в життя. Однак найважливішою для нього справою — це натиск на виконання закону чистоти повітря.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Svoboda (201) 434-0237. UNA: (201) 451-2200.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Tel. (201) 434-0237. (201) 434-0807. (201) 434-3036.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті, дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право вилучати з друку матеріали, які порушують моральні та етичні норми, а також матеріали, які порушують інтереси України. Авторі, які хочуть отримувати свої матеріали, потрібно надати адресу, на яку надіслати матеріал. Редакція не відповідає за зміст оголошень. Редакція не відповідає за зміст оголошень.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів UNA — \$15.00. Зміна адреси — \$1.00. Чеки, "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Критика Компартії у советській пресі

Під сенсаційним заголовком „Зламано ще одно табу — часопис атакує Комуністичну партію“, „Нью Йорк Таймс“ з 9-го лютого 1989 року приніс обширний допис свого кореспондента з Москви Білла Келлера. У місячнику політики і культури „Нева“ в Ленінграді надруковано статтю Сергія Андреева, якого журнал представляє як 35-літнього геолога. Автор статті різко критикує Комуністичну партію, що замість бути „партією народу — підкорили собі нарід“. Автор не входить у суть комунізму, не згадує навіть Маркса ані Леніна а закладає партійному провідові і Горбачову, що він сам собі противорічить. Мовляв: він говорить про потребу демократизації, але зберігає монополію Комуністичної партії, дармащо найбільш приаманію рисою демократії є право засновувати політичні партії, що одна з одною суперничають за впливи. Автор таврує відому всьому світові партійно-державну систему СССР, де насправді вирішальний голос мають партійні директори фабрик та інші бюрократи партійно-державного апарату. Автор висловлюється про Горбачова, як про людину чесну і доброї волі, проте спожаління — гідну, яка не може дати собі раду з бюрократами на теплих посадах, які не хочуть ніяких реформ.

Кореспондент „Нью Йорк Таймсу“ стверджує, що трудно напевне знати, чи стаття Андреева є висловом тільки поглядів цього автора, чи за цією статтею стоїть якась — прихильна Горбачову, але невдоволена економічною кризою партійна група. Критикуючи Сталіна і Брежнєва і висловлюючися прихильно про Хрущова за те, що він перший розвінчав Сталіна, советська преса не зважувалася дотепер критикувати монополію партію і її генерального секретаря Горбачова. Повна друком статті Сергія Андреева доказує, що гласність таки перевернула просто революційний переворот у ділянці цензури преси і свободи слова. Андреев яскравими прикладами з'ясовує сучасну господарську ситуацію у СССР і стверджує, що за три роки перебудови криза не зменшилася, а зросла. Із зростом цієї кризи вичерпується довіра суспільства до заспокоєних обіцянок, що „буде ліпше“. Цікаво, що той російський інтелігент-професіонал висловлює певність, що Комуністична партія не зможе зберегти свій політичний монополію і що в СССР переможе ідея партійного плюралітету.

Хоча автор статті у „Неві“ критикує Комуністичну партію включно з її генеральним секретарем, що вона не виконала своїх обіцянок і конституційних зобов'язань, проте він не бачить або не хоче бачити, що комунізм із своїми канонами, що їх встановили Маркс і його послідовники не всіли дати світові обіцяний рай на землі, бо Карл Маркс у своєму „Капіталі“ виявився не економістом, для якого важливими є тільки дані і цифри, але найвищим мрійником. Його рецепта на створення безкласового суспільства, ані багатирів ані бідняків, була вигадкою, якої не виправдала 70-річна практика большевизму-марксизму. Але Андреев має рацію, що Горбачов сам собі заперечує. На цьому місці сказано вже не раз і не двічі, що спроба Горбачова знайти щось посереднє між комунізмом і західною демократією, згорі засуджена на повну невдачу. Жовтнева революція проголосила гасла, які обдурили мільйони людей. „Мир без анексії і контрибуцій“, „Пролетарі всіх країн єдинаятеся“, „Право кожного народу на самовизначення“, „Вся земля селянам без викупу“. Такі і їм подібні програмові гасла мусіли подобатися. Дійсність зробила з отих усіх гасел фарс. В ділянці політики — поневолення, в ділянці судівництва — вбивство буквально мільйонів невинних чоловіків, жінок і дітей, в ділянці економіки — ратування населення СССР щорічною закупівлею збіжжя і зерна у кількох демократичних країнах — перетворення Європи на тюрму народів. Тільки відмова від марксизму, тільки відмова від державного монополію на всю продукцію і розподіл може врятувати імперію. Але цього Горбачов, генеральний секретар Компартії СССР не зробить. Тому за три роки перебудови економіка в імперії завела імперію над берег пропасти. Лідери демократичного світу були б злочинцями, якби погодилися на просьбу Горбачова рятувати імперію від загибелі.

Газета „Радянська Україна“ з 10-го січня 1989 року опублікувала виступ Михайла Горбачова перед діячами науки й культури на зустрічі в ЦК КПСС 6-го січня ц. р.

На початку промови советський генсек сказав, що тільки тепер проявилася уся гострота проблем і необхідність збільшити масштаби перебудови.

Зазначивши, що в СССР ще не оволоділи культурою дискусій, він заперечив, що вони однак дуже потрібні, тому він всіляко підтримує вітас дискусій, „які дають змогу повніше виявити і врахувати громадську думку“. Та відразу ж застеріг, що треба негайно давати відсіч кожному, хто заявляє, що перебудова веде до хаосу. Дехто вимагає економічної реформи, аби нагодувати людей, а сьогодні тоді дбати про реформу політичну, бо противники перебудови сіють в народі чутки, що уряд обрав неправильний шлях і це заважає нормальному розвитку країни.

Ще різкіше виступив Горбачов проти тих, хто вважає, що для справжньої перебудови рамки соціалізму зацісні. Обурює його й дум-

Наталія Осока

І ДАЛІ ПАРТІЯ ПОНАД УСЕ

ка „про політичний плюралізм, багатопартійність і навіть приватну власність“, бо це, за його словами, свідчить „про зневіру і в нашому ладі, і в нашому народі, в партії, в наших соціалістичних інститутах“. Та особливо не подобається йому, що „робляться спроби атакувати КПСС. Атакувати партію, яка розробила і запропонувала перебудову, яка сьогодні очолює роботу по демократизації, стимулює всі перебудовні процеси і яка сама переживає глибоке оновлення. І разом з тим виконує надзвичайно важливу об'єднувальну, інтегруючу роль... Така точка зору ЦК КПСС і я переконаний, що вона відображає домінуючі настрої у нашому суспільстві“, — заявив Горбачов.

Як бачимо, советський провідник приписує партії те, що насправді ще в застійні роки запропонували советські правозахисники, багатьох з яких кремлівська влада на смерть замордувала у своїх тюрмах, а тих,

хто вижив, продовжує переслідувати й тепер. Навіть створює спеціальні війська для розгону мирних демонстрацій, війська, що воюють проти своїх громадян, проломлюючи голови борця за людські і національні права та перебиваючи їм хребти.

Не бажав Горбачов рахуватися з волею народів, які цілком заслугоно перестали довіряти партії і її Центральному Комітету. „Заву“ генсек, що саме ЦК КПСС завів країну в економічну безвихідь, безжалюдно пограбувавши підлеглі республіки.

Намагаючись відіграти з логікою господаря, водночас він не допускає і думки про те, щоб тавру, окрім ЦК КПСС, став господарем землі чи будь-чого іншого. Отже він дбає не про народ, а знову ж таки про збереження диктатури партії та цілість імперії. „Нам потрібний сильний центр“, — твердить Горбачов і пояснює, що тільки такий центр може гарантувати непов-

торимість колишніх злочинів. А що мірні демонстрації розганяються за допомогою собак і палиць, то це, за словами Горбачова, робиться для блага людей.

Але ж і попередні комуністичні уряди Советського Союзу знищували мільйони своїх громадян „ворогів народу“, твердять те ж саме — „для блага людей!“.

Промова генсека наскрізь демагогічна, бо в одній фразі він закликає до „плюралізму думок“, а в другій засуджує багатопартійність. В чому ж тоді полягає його „плюралізм“? Закликаючи до гласності, він видає закон про розправу над мирними демонстрантами. Вже не раз обдурений народ не може не помічати цієї його хитрості.

Адже виступаючи проти приватної власності, Горбачов фактично залишає за партією право будь-коли в майбутньому знову відібрати все досягнуте кооперативами, орендаторами, заводом, оголошавши їхні злочини державною власністю. Тож люди й не поспішають з арендою і економічна криза продовжує наблизити СССР до розвалу.

Омельян Твардовський

ПРОБУДУЄТЬСЯ МОВЧАЗНА БІЛЬШІСТЬ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

Щем цієї „холодної війни з окупантом“ є те, що в ній беруть участь жителі з усіх кутків України і навіть закордонці в Москві, Ленінграді, Сибірі, Казахстані і інших теренах червоної імперії. В минулому цю боротьбу прихилили окупанти головно західноукраїнським „буржуазним націоналістам“. Під сучасну пору про неї вже відкрито, лише офіційна преса в Києві і Москві, Вільносі і Таліні, Гбілісі, Єревані й інших містах СССР.

„Невже потрібний „мовний вінегрет“ в ефірі?“

Ось перед нами київська „Спортивна Газета“ ч. 32 з 5-го листопада 1988 року. Під повичним наголовком між іншими читаємо: „Чому?“ — з цього риторичного заголовка розпочав свого незвичного листа до редакції киянин В. В. Соколов. Незвичного, бо не має воно безпосереднього відношення до нашої газети (тобто „Спортивної“), а, як автор сам визначив жанр свого листу, є відкритим запитанням до спортивного коментатора державної телебачки в Україні В. Щербачова. Ось його зміст, який наводимо повністю й без редагування: „Шановний товаришу Щербачов! Ви хороший спортивний коментатор, але мені незрозуміло, чому ви в теперешніх зазвичай звертаєте до всіх українських спортсменів російською мовою? Це повелося і в останньому інтерв'ю з футболістом Лютиком (16-го жовтня), хоча він, як відомо, не прибув до нас з

Росії чи ще звідкись, а є корінним жителем республіки, рідним сином своїх батьків, українців з діда-прадіда... Чому ж ви так зневажливо ставитеся до мови народу, від імені якого тримаєте в руках мікрофон? Мовляв, вона, українська мова, настільки „несерйозна“, „неділова“ і „важко“, „непрестижна“, що навіть для розмови на спортивні теми — їй не годиться. Отак ми з неї, багаторазово, не тільки і збиткуємося. Повсюдно і безсоромно. Мовби прагнемо довести, що оте вояк Шевченкове визначення — „Славних традицій великих правників погані“ — стосується і нас особисто.“

Цей дуже цікавий і промислив лист жителя Києва з російським прізвищем Соколов спровокував відважну і жваву дискусію на сторінках київської „Спортивної Газети“, з основними голосами, якої варто познайомитися нашому суспільству. Адже ми зобов'язані пильно слідувати за ходом подій в сучасній Україні, по наших скромних можливостях сприяти українському народові в його боротьбі з жорстоким окупантом.

З цим листом кореспондент „Спортивної Газети“ В. Казимиров завітав особисто до Щербачова. Уважно ознайомившись з „відкритим запитанням“ і зібравшись з думками, він розпочав бесіду з Казимировим.

— Коли відверто говорити про чистоту української мови на телебаченні та радіо, застосування її в спортивних програмах, то не можу

на обходити увагою те, говорив Щербачов, що поки що в літературно чистому вигляді, на жаль, вона є рідкісним явищем не лише для нашого імпровізаційного жанру, але й для нашого життя взагалі. Ми ж часто читаємо й чуємо таке, що перекладу просто не піддається. Занадто довго у нас практикувалося та заохочувалося „манкуртівське“ ставлення до рідної мови. За рік-два, впевнений, стан справ тут доріжкоріно не зміниться. Забуто, викреслено з пам'яті народу чимало прекрасного. Великі зусилля потрібні для відновлення мовної пам'яті. У цьому плані нині робиться чимало. Та, на жаль, часто-густо цей процес проходить у крапках традицій застійних часів (автор мав на увазі часи Брежнєва), з явними перекуреннями та безпечним максималізмом. Проте не слід забувати, що примусовими методами це ніхто й ніколи не викликав почуття любови та інтересу.

— Далі Казимиров запитав: — Спростувати волюнтаристських методів керування пресою, зокрема, електронною, набуває з кожним днем все ширшої гласності. А чи доводилося вам Валентині, в минулі роки, намагаючись визначити мовне питання, передачі, м'яко кажучи, грузнути в болото?

— Пригадую, відповідав Щербачов, як свого часу ще юний Олег Блохін у першому житті телеінтерв'ю доносить жваво розмовляв українською мовою... з відрядованого мною аркуша. Що поробиш-то були часи „мовного диктату Петра Ю. Шелеста“. Чесно кажучи тоді ми зробили погану послугу молодому футболістові.

(Закінчення буде)

З ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ ПРО НАШИХ ЛЮДЕЙ В БРАЗИЛІЇ

Прочитавши в „Свободі“ з 7-го січня 1989 року статтю В. Сосяка про життя й потреби українських поселенців у Бразилії, хочу додати від себе декілька слів. Від 1984 року я переписуюсь з десятками українських дітей і Сестер з бразильських колоній Ітапоара, Ірасема, Ітайполіс, Гуаратувей, унією да Віторія. У мене прибиралося біля сотні листів.

Факт, що в останньому часі збудовано в колоніях Бразилії 14 нових українських церков треба привітати нам, як велике досягнення. Чому? Тому, що коло кожної церкви (чи піднемо) є приміщення — осередок життя української громади. Там і розвагова зала, навчання дітей, могла б бути бібліотека, якби були книжки, могла б бути мандрівна парадія матерей, якби була вишколена медсестра. Тому, що українські громади по колоніях є малочисельні і бідні, одна церква з приміщенням їм вистачає, як центр громадського життя.

Сестри, які працюють по колоніях, вчать в першу чергу молитви і катехизму, але також вчать і української мови. Навчання мови з молитви не така нам чужа метода, хоч і як перестаріла. Беручи під увагу теренне положення колоній, брак дозвілу, праця Сестер дуже тяжка, повна посвяти. І це просто чудо, що їм вдається навчити дітей бодай дещо по-українськи. Це чудо — дістати листа українською мовою від 12-14-літньої дитини, яка живе в світом забутий колонії, для якої Прudentopolіс є центром світу, якої ще бабуня, або і прабабуня приїхала з України до Бразилії. Листи часто написані мовою не гіршою від дітей українських шкіл Торонто, Філадельфії, Нью Йорку, де є най-

більші осередки українського життя.

Велике спасибі, тим Сестрам, які не раз голіруч, без шкільного приладдя без підручників, але недостатньої їх кількості зуміли навчити тих дітей української мови, якою недосконалою вона у них не була б!

Коли мова про тих 14 церков, то може краще нам подумати, як їх забезпечити в матеріалі потрібні до виховання дитини. Способів є багато. От студенти Торонтоського університету проголосили на українській телевізійній програмі свій план допомогти молоді Бразилії і назвали цей план „Зв'язок“. Це прекрасна ідея, яка може „зв'язати“ всю українську молоддь для такої колонії дістати магнітофон, касети українських пісень, музики, оповідань, письмові матеріали, книжечки. Знаю з листів, що заки приїде священник, або коли взагалі він не зможе прийти в неділю, чи свята, а мають магнітофон, люди слухають Службу Богу, молитви, пісні з касет. Знаю, що дуже люблять вистави. Чому не виставити їм сценки дитячого театру?

Все це кошти не такі то важкі й великі, розділені на нашу шкільну, студію, організовану молоддь в Канаді й Америці, а користь з цього буде для всіх, і тих у Бразилії, і тих, що хочуть допомогти.

Кожна свідомо українська дитина діаспори — це майбутній воїн за правду й волю України. Помагаючи їй здобути цю свідомість, помагаємо Україні.

Марія Сахрин
Вестон Онт.

ЗАСНУВАННЯ УЖГОРОДСЬКОЇ „ПРОСВІТИ“

У „Свободі“ з 26-го січня п. н. надрукована стаття В. Лещенка п. н. „Ювілей „Просвіти“ (1868-1988)“. Стаття про галицьку „Просвіту“, але є в ній згадка і про заснування Т-ва „Просвіта“ на Закарпатті в Ужгороді.

Ужгородська „Просвіта“ була заснована не 1922 року, а 1920 — 9-го травня, тоді відбулися її установчі збори.

Про заснування ужгородської „Просвіти“ є розділ у книжці Августина Стефанца (1893-1986) „За правду і волю“, кн. 2, 1981, стор. 162 — 64. Автор був у числі основників ужгор. „Просвіти“ і її скарбником. Із згаданого книжки наводимо цитату нижче, бо вона кидася яскраве світло на умови національного відродження Закарпаття.

А. Стефанец пише: „Основники склали загальні збори до великої залі жуланата в Ужгороді на день 29-го квітня 1920 року. Вступ був

дозволений кожному. Прийшло біля 500 людей і перед зборами всі пішли до катедрального храму на Службу Богу. В тім часі, коли всі були в церкві, галицькі русофіли під проводом Андрія Гагатка й угорсько-мадяри під проводом д-ра Антона Бескида приїхали в перші приміщення залі на перші місця і ждали відкриття зборів.“

Перші слова д-ра Юлія Брашайка були перерваними організованим криком, лайкою і погрозами. Даремні були відклички розважних людей. Русофіли і мадяри ревіли, як бики. Гагатко скочив на стіл і палкою дирігував реві. Перші збори треба було закрити і справу відложити.

Збори були продовжені 9-го травня 1920 року. Поряд з зборами був той самий, як і було плановано 29-го квітня 1920 року. Удніока

(Закінчення на стор. 3)

„КОМАНДА ЩЕРБИЦЬКОГО“ НЕ ПЕРЕБУДОВУЄТЬСЯ

II.

Ось що згадує про ті часи Вячеслав Чорновіл: „Арешти супроводжувалися потужним наступом на українських письменників, діячів культури, вчених, усіх, кого турбувала доля рідної мови, хто мислив нестандартно. З'явилися розгромні статті у пресі, почалися вилучення видань перед тим, ніж стати практиковані вимушені покажання та публічні проборби (дещо в стереотипній повторювалася ситуація 30-их років). Від активної участі у творчій духовній діяльності нації було усунуто зовсім або на довгі роки багатьох талановитих письменників, критиків, перекладачів, істориків, художників, режисерів. Інші опустилися до пристосованих творів, не гідних їхнього таланту, зате пішли вгору кон'юнктури на такий провідний в зрізці тодішніх директорів інституту літератури АН УССР Шамоти або секретаря ЦК КПУ Маланчука. Різно посилилися русифікації: українська мова остаточно вигнана із усіх сфер державного, громадського і культурного життя, за особистим прикладом Щербицького від неї відмовилися партійні організації („Український Вісник“ ч. 7).

Сотнями виключали студентів з університетів за стандартним звинуваченням в націоналізмі. Молоді поети Василь Рубан, Олег Лішега, Віктор Неборак, композитор та співак Віктор Морозов — це лиш кілька імен тих, хто змушений були „достроково закінчити навчання“. Вячеслава Чорновола, Василя Стуса, Михайла Горина, Миколу Холодного, Ірину Калинець, Миколу Руденка було засуджено за антисоветську діяльність. Письменника Євгена Сверстюка звинувачували в тому, що він поспів виступити на захист „Собору“ із своїм есеєм „Собор у ринштуні“.

Де ж ти омріяна гласносте, щоби полічити людей, запропонованих до „психушок“, звинувачених у „згвалтуванні“?

Де ти, гласносте, щоб дізнатися, нарешті, імена тих, хто по-звірячому закатавав Аллу Горську та Володимира Івасюка?

Хто винен у смерті по дванадцятьох роках „відсидки“ у кучинському таборі одного з найталановитіших українських поетів Василя Стуса?

Хто з такою методичністю нищив українську культуру, літературу, привів українську мову до того стану, в якому вона опинилася зараз?

Маланчук та Ватченко?

А їхній безпосередній партійний начальник, той, хто уособлює ще й зараз найвищу владу в Україні, не повинен відповідати за воскресіння сталінізму на початку 70-их? Чи, може, він не знав про репресії? Чи, може, нехороші підлеглі старанно маскували від нього свої чорні справи? Не міг про все те Щербицький не знати. Більш того, нічого бстрашного маланчук не наробили б, якби позиція „першого“ була протилежна їхній.

На XIX партконференції прозвучали імена членів ЦК КПСС, які скомпрометували себе діяльністю в „застійні“ часи. Але чому не було названо прізвища Володимира Васильовича? Як член Політбюро ЦК КПСС він має нести відповідальність за застій не лише в Україні, а й в усьому союзі.

Всі добре розуміють, що за нашої системи виборів у партії, замінити на посту „першого“ Щербицького кимось іншим можна лише з Москви, так як замінити Брежнєва в Узбекистані, Вірменії, Казахстані, Азербайджані. Але Щербицький чомусь користується великим довірою „нагорі“ нещодавно його на честь семидесятиліття було, навіть, нагороджено орденом. (На останньому пленумі ЦК КПСС було спростовано на пенсію всіх підстаркуватих членів Політбюро крім Щербицького. (Так що чекати на якісь зміни згорі — марна справа.

Зараз в Україні ми маємо рівень гласності набагато нижчий за середньосоюзний. Українські читачі дивуються, порівнюючи, наприклад, „Огоньок“ чи „Московские Новости“ з київськими, львівськими чи харківськими виданнями. Здається, Україна загальмувалася чи то наприкінці „застійного“ періоду, чи то на самому початку перебудови.

Вже рік на Україні продовжується цькування людей, які в період панування Брежнєвщини не побилися чесно і відкрито сказати про недоліки пануючої у нас системи, про невирішеність національного питання в СССР і пропонували той шлях виходу зі становища, який, власне і був

прийнятий керівництвом партії у період перебудови. Ті люди заплатили за свою чесність тою довгими роками таборів, а хто й своїм життям. Навіщо ж рупорі правди в Україні команди Щербицького — газети „Радянська Україна“, „Вечірній Київ“, „Львівська Правда“ впливають на голови тих людей брудні помні — звинувачення в стилі Кагановича, Суслова чи Маланчука.

Користуючись безкарністю та захопленням своїх господарів, послідовники нещодавньої пам'яті колишнього голови КГБ УССР Федорчука перейшли вже й до діла. 26-го квітня 1988 року КГБ та міліція застосували насильство до учасників мирної екологічної демонстрації на площі Жовтневої революції в Києві, які тримали гасла, взяті з сторінок „Літературної України“.

У липні прямо на вулицях Києва молодці у цивільному похапали 17 представників Українського Культурологічного Клубу і розвели їх подалі від столиці.

4-го серпня 1988 року львів'яни назвали „днем собачої демократії“ мирну демонстрацію спецзакону розганяли з собаками. З'явилася і перша жертва української перебудови — активіст та організатор львівських демонстрацій тридцятирічний інженер-фізик Іван Макар — в той же день „собачої демократії“ його заарештували.

Що ж протизаконного чи антирадянського вчинили ці люди? Влада так і не відповіла на це питання. І навіряд чи відповість, поки не пористється у своїх словниках маланчуківських ярликів.

Принаци цієї кампанії (а те, що всі ці факти-ланки одного ланцюга, початок якого виходить від найвищого вмістилища влади на Україні, мабуть, зрозуміло) проста. Повершше, „застійні воєни“ у такий спосіб націлюються на тих, хто в шестидесятих-семидесятих відкрито говорив про їх зловживання владою, а подруге, вони зрозуміли перебудову по своєму: говоривши одне, тепер будемо говорити інше, а робити будемо так, як робили.

Ні, не УКК та редакція „Українського Вісника“, „антирадянщини“. Антирадянщини — теперішні керівництво України що знехтувало свободами, гарантованими советською конституцією, що знехтувало основним советським принципом: „Вся влада — радям“.

Тепер dokonче ясно: на Україні не буде советської влади доти, доки тут владуватиме команда Щербицького.

Хома Северин

Січневі святкування у Мейплвуді

Мейор Р. Гресмір (з американським прапором) і А. Кейбіда (перший зліва) приносять прапори до піднесення в присутності чисельної групи українців.

Як і минулими роками, українська громада Мейплвуду, Н. Дж. включилася у цикл відзначування цього року уже 71-их роковин проголошення незалежності України і 70-річчя з'єднання усіх українських земель в одну соборну і незалежну державу.

У вівторок, 17-го січня ц.р., у приміщенні мейплвудської міської управи у присутності членів цієї управи і українських діячів цього міста, Роберт Гресмір, посадинок Мейплвуду, підписав прокламацию Дня Незалежності.

Посадинок Р. Гресмір, тепло привітавши українців, сказав, що він щиро радо підписує прокламацию, як радо чекає на нагоду, щоб привітати американців українського роду, які зробили такий важливий вклад у політичне, економічне й культурне життя Мейплвуду. Він вважає, що американські українці збагатили життя в цій країні своєю невичерпною енергією і виталістністю. Вони ушляхетнили себе своїм конструктивним горюванням, своєю відданістю Америці і своєю невтомною посягою справі свободи та збереження своєї культури. Він сказав також, що він повністю обізнаний зі станом політичного й культурного пригноблення, економічної експлуатації та русифікації України.

Після прочитання прокламации посадинок передав її Андрієві Кейбіді та зарядив, щоб український прапор повісив поруч з американським, щоб цим відзначити український народ за його відвагу в боротьбі за волю і незалежність України.

А. Кейбіда, координатор, подякував посадиноків за його вирозуміння до українського народу в Україні. Він сказав, що загроза демократії і свободи, заперечення прав людини — мусить бути предметом міжнародного заборонання, бо комуністична Росія — це тирания і ворог всього людства. Наші американські співгромадяни, навіть ліберально наставлені, тепер вже повинні розуміти,

що намір Советського Союзу домінувати всім світом — це не порожні слова. У вівторок, 20-го січня, о год. 9:30 ранку, в приміщенні мейплвудської міської управи, зібралася українська група, щоб відзначити ці пропам'ятні роковини.

Отець Євген Богуславський, парох місцевої української православної церкви св. Вознесіння, започаткував ці вшанування молитвою, прохаючи благословення Всевишнього на український народ на рідних землях.

А. Кейбіда, координатор і головний радник УНС, у своєму слові, яке він сказав англійською мовою, також згадав про переслідування советською владою українського народу, включно з русифікацією. Він заявив, що Захід досі був глухий до слів української спільноти, яка рік-річно відзначаючи січневі роковини, старалася звернути увагу світу на насильну окупацію советською владою України. Та врешті, сказав А. Кейбіда, коли закінчується сьогоднішня політична ситуація, яка вказує ні на що інше, але на те, що метою СССР є окупувати одну по одній країну, в ЗСА наступило більшешрозуміння української проблеми, а з цим почали проявлятися на сторінках американської преси інформативні статті про боротьбу українського народу проти советського окупанта.

Отець Богдан Лукій, парох української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку, закінчив цю церемонію молитвою за всіх присутніх та прохав Всевишнього про благословення для українського народу. Опісля А. Кейбіда, як представник української громади, подякував посадиноків Р. Гресмірові за його участь у святкуваннях.

Після відспівання американського й українського національних гімнів посадинок Р. Гресмір висловив український прапор на шоглі міської ратуші.

Згадки про ці відзначення з висновками цитатами А. Кейбіди появились у місцевих газетах.

А. Кейбіда

Єпископ М. Кучмяк

відвідав Ричмонд

У суботу, 4-го лютого ц.р., до української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Ричмонді, Ва., — прибув з візитацією Єпископ Михайло Кучмяк. З хлібом-сіллю, як належить по християнській традиції, зустрічали його парафіяни нашої церкви. Діти вручили єпископові квіти при вході в церкву. Після процесії до церкви о 5-й год. по полудні почалася Служба Божа, правив о. Тарас Лончина, в якій взяв участь Єпископ М. Кучмяк. Владика Михайло дуже цікаво висловив проповідь українською та англійською мовами. Він сказав, що всі парафіяни мусять підготуватися до Великодніх свят, бо вони наближаються швидко. Говорив Владика про значення в нашому житті посту. Це не лише фізично стримується від деяких страв, а й час молитви, щоб в молитві очистити душу і тіло. Бо лише в мо-

литві ми, як діти Божі, зможемо вдосконалитися духовно.

Потім було святе причасття мирян, а з нагоди річниці з дня народження Владика всі заспівали „Многая літа" та побажали здоров'я та щастя в його житті. О. Т. Лончина в коротенькій формі розповів про життєвий шлях Єпископа М. Кучмяка.

Після Служби Божої всі були запрошені на спільну трапезу. Єпископ прочитав молитву та поблагословив їжу, помолвившись всі присутні в залі присутні до трапези. Єпископа вітали парафіяни Григорій Приймак.

Слід подякувати нашим жінкам-парафіянкам, що так чудово підготували трапезу: Ю. Сторожко, Г. Яцюк, К. Стефорак, Г. Костик та М. Коринюк.

Парафіяни

Річні збори 217-го Відділу УНС

Братство св. Йосафата, 217-й Відділ УНСОую в Рочестері, Н. Й., відбув свої Річні збори в грудні 1988 року. Зборами провадив мгр Мирон Руснак, секретарювала Катерина Марголіч. Вислухано звітів секретаря Стефана Приймака та голови Контрольної комісії Дмитра Марголіча. У звітному році наш працюючий секретар придбав 31-го члена для Відділу. Тепер Відділ нараховує 247 дорослих і 94 молодечих членів.

Вибрано Управу в складі: Предсидки — Стефан Васків, заступник — Анна Сохочка, фінансовий секретар — С. Приймак, заступник — Вілліам Луцишин, протоколярка секретарка — К. Марголіч, касир — Стефан Мартинюк, культурно-освітній референт — Ірина і Мирон Руснаки. До Контрольної комісії увійшли: голова — Д. Марголіч, члени — Анна Васків і Анна Завадська.

В неділю, 29-го січня 1989 року відбулися збори — перші цього року, в приміщенні школи св. Йосафата при більшій участі членів. Члени вшанували одиноким мовчанкою свого найстаршого члена, а

також довголітнього предсидки, а опісля почесного предсидки бл. п. Константина Шевчука, який відійшов на вічний спочинок 3-го січня 1989 року. Після відчитання протоколу з минулих зборів та звіту фінансового секретаря С. Приймака відбулася присяга урядовців Відділу.

За стараннями фінансового секретаря С. Приймака та його дружини Теклі Приймак і Анни Мороз відбулася смачна перекуска. Всі присутні члени були в добрій настрою та висловили подяку С. Приймакові. Всі ще довго розважалися в товариській гутірці.

Катерина Марголіч

ЗБОРИ КРЕДИТИВКИ

Пасейк, Н. Дж. — Тут в неділю, 26-го лютого ц.р., в годині 4-й по полудні в залі Української Централі, 240 Говп авеню, відбулися Річні загальні збори Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч". Після зборів кредитівки відбулися також Загальні збори Товариства „Самопоміч".

ОСТАННІМ ЧАСОМ ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД іде на компроміс зі „Солідарністю". На „зустрічі за круглим столом", що відбувається у Варшаві, представників уряду і опозиції досягнута принципіальна домовленість про порядок проведення чергових парламентських виборів з участю кандидатів від незалежного об'єднання „Солідарність". У розмові з журналістами відповідальний працівник центрального апарату ЦК ПОРП (правлячої партії польських комуністів) повідомив, що у майбутньому складі сейму „Солідарність" може дістати до 40 відсотків місць. У відповідь на пропозицію зайняти значну частину місць у сеймі партія попросила „Солідарність" забезпечити підтримку населення у справі проведення в життя малопопулярних, але необхідних, з точки зору уряду, економічних реформ. Опозиція добре розуміє, що їй пропонують угоду, яка нічого спільного не має з нормальною демократичною процедурою виборів. Однак у даних умовах іншого варіанту тяжко знайти.

Новий професіоналіст на Флориді

Українська громада на Флориді вітає з побажаннями нового професіоналіста в особі Володимира Хомяка та є гордо його успіхами.

В. Хомяк живе на Флориді у Форт Лодердейл вже 31 років. Приїхав він сюди із Венесуели, де закінчив середню школу, а відтак студіював мірництво. Ще у Венесуелі почав працювати мірником на державних і приватних проєктах. У початках своєї праці у Венесуелі у міністерстві комунації мав нагоду завітати і працювати з покійним інженером мірником Антоном Королем родом із Тернопільщини, від якого набув багато практичного знання із землемірівства. Згодом переїхав до Америки з ріднею та поселився на Флориді.

З України виїхав молодим хлопцем з батьками, побувши в Німеччині кілька років в таборах із родичами виїхав до Венесуели.

Від початку своєї поселення тут на Флориді він включився у громадсько-культурне життя місцевої української громади, в якій працює активно по сьогодні.

В. Хомяк став членом ООЧСУ, Конгресового Комітету, він є постійним представником до Організації повноволених народів в Маямі. У 1982 році був обраним на голову Українського Культурного Центру в Голлівуді та сповняв ряд інших функцій в різних організаціях включно із Американсько-Українською Кредитовою Спільнотою.

В. Хомяк є незвичайно здібним математиком і працює безперервно від часу свого поселення на Флориді у Фірмі Швєбке і Шишкін, архітектурно-мірничій корпорації. Зразу працював мірником, а останніми роками завідує відділом 24-ох мірників, які творять сім члени вісім груп по три або чотири особи, залежно від праці яку мають виконати. Праця його є виснажливою і відповідальною. Він щоденно приготував плян праці для кожної групи і відповідно їх складає і забезпечує їх наймодернішою апаратурою, яку компанія придбала на його рекомендації. Із тими групами він є в постійному зв'язку при допомозі бездротних телефонів і радіо.

Після повороту з праці в терені цих груп він приймає їхні звіти, перевіряє їх працю, обрахунки, накреслені пляни та записи в мірничих книжках і їх підписує, вони стають офіційними документами для міських і повітових урядів.

Деякі роки тому, Володко постановив собі

Заснування...

(Закінчення зі стор. 2)

різниця була, що перед входом жупанату і перед дверима великої залі стояли легіни з Дравець, Комаровець, Перечина і Ясина.

Збори вибрали голову Т-ва „Просвіта" д-ра Юлія Брашайка, адвоката в Ужгороді, і головний виділ, що на першому засіданні 11-го травня розподілив функції так: заступник голови — о. Августин Волюшин, секретар — д-р Іван Паньків, скарбник — Августин Стефан, професор держ. гімназії в Ужгороді, контролер — Волод. Шуба, бібліотекар — інж. Микола Творділо, господар — о. Віктор Желтай.

Далі подані прізвища решти членів виділу (управи). Всі вони були відомі в українському громадському житті Закарпаття за часів чеської ери.

Микола Кушніренко

Глен Спей, Н. Й.

ВІСТУПАЮЧИ ПІСЛЯ РАНКОВОЇ молитви у мечеті у сусідстві з президентським палацом, диктатор Афганістану Наджібулла заявив, що, на його погляд, громадянська війна закінчиться найближчим часом. Наджібулла твердив, що його люди ведуть переговори з командирами багатьох партизанських формувань. У Рим для зустрічі з королем Загір-Шахом, який перебуває там у вигнанні, поїхав ємісар маріонеткового режиму. На запитання заїднього журналіста про те, скільки місяців, на його думку, займе процес мирного врегулювання, Наджібулла відповів, що мова йде не про місяці, а про тижні. Президент повторив, що будь-який варіант мирного врегулювання неможливий без участі у майбутньому керівництві представників нинішньої правлячої Народнo-демократичної партії Афганістану.

Вступайте в члени УНС

В. Хомяк

ОСТАННІМИ ДНЯМИ НА ШПАЛЬТАХ світової щоденної преси появилось багато вісток пов'язаних з мусульманською релігією в наслідок появи на книжковому ринку твору англійського письменника п. з. „Сатанічні вірші". Величезні протести ісповідників ісламу в багатьох країнах спричинили зацікавлення читачів не тільки причинною їхніх невдоволен, але також цією релігією. В наслідок цього засоби масової інформації в ЗСА подали читачам цікаву, а водночас й дуже інтригуючу вістку, про те, що віра ісламу дуже поширюється в ЗСА, а зокрема серед негритянського населення. Як потверджує Авуд Ассад, президент Ради масажид в ЗСА, біля 85 до 90 відсотків їхніх ново-віруючих в ЗСА це негри.

ГАЗЕТА „ІЗВЕСТИЯ" ПОВІДОМИЛА, що із-за прорахунків і байдужості працівників міністерства водного господарства рівень води у „Кубанському морі" (водозбірник, створений коло 20 років тому в районі Краснодару) набагато перевищує розрахунковий рівень, в результаті чого величезні площі орних земель були затоплені. Господарству області нанесена, як пише газета, „колоніальна шкода". Осудливі роботи тільки на частині земель, що опинилися під водою, обійдуться в 1.6 мільйона карбованців. „В цілому життя 600 — 700,000 осіб є під загрозою", — вказують автори статті в „Ізвестиях", підкреслюючи, що катастрофа на Кубані — лише остання ланка в довгому ланцюгу екологічних криз, викликаних в СССР байдужістю працівників міністерства водного господарства. „Пострадало 130 населених пунктів, затоплені фундаменти 27,000 житлових будинків, 900 будівель лежать в руїнах, — говориться у статті. — Виведено з ладу дев'ять мостів і коло 150 км шосейних доріг". Вода затопила також летовище, розташоване недалеко від Краснодару, і досягла околиці міста. Для ліквідації шкоди потрібні будуть роки праці і величезні кошти, пише на закінчення газета.

ПРЕДСТАВНИК ВАТИКАНСЬКОЇ канцелярії повідомив, що від 1-го до 10-го червня Папа Іван Павло II відвідає Норвегію, Ісландію, Фінляндію, Данію і Швецію. У кінці квітня — на початку травня Папа побуває у чотирьох африканських країнах. Поїздка в Скандинавію стане другою закордонною поїздкою голови Католицької Церкви в цьому році і 41-ою за 10 років перебування Івана Павла II на папському престолі.

У неділю, 26-го лютого 1989 р. в год. 11:30 вранці в православному соборі

св. Володимира, 160-га вул. в Нью Йорку відбудеться

ПАНАХИДА

за спокій душі померлого два роки тому

св. п.

Петра Григоровича ГРИГОРЕНКА

Після Панахиди пам'яті П. Григоренка пом'януть молитвою і добрим словом у церковній залі.

РОДИНА, ДРУЗІ

Американці в Обороні Людських Прав в Україні

43 Midland Place, Newark, N.J. 07106

висловлюють співчуття Родині

св. п.

БОГДАНА ФІГЛЮСА

який помер в Денвер, Колорадо, 14-го грудня 1988 р.

- дружині Марії
- дочці Одарці і синаві Ігореві
- сестрі Уляні Поці
- швагрові д-рові Михайлові Поці

Всім жертводавцям, які „замість квітів" зложили на не-в'ячучий вінок в пам'яті Покійного — щире спасибі.

\$250.00 — д-р Михайло і Уляна Поца.

\$100.00 — Олег і Дарія Чайковський, Марія, Ігор і Одарка Фіглюси, Стефан і Надія Костик, Юрій і Агата Курція, Борис Поца, Марія і Ірена Рущицькі, Роберт Стойко, Мирон і Наталія Возник.

\$50.00 — Александер Беймук, Йосиф і Зоря Гріффо, Іван і Марія Яреско, Роман і Розмари Поца, Зоряна Морозевич, Микола й Ірена Станіш, д-р Еґен і Ніла Стецькі, Ярослав і Володимир Стойко, Богдан Стойко, Богдан Винер, Божен Ольшевська.

\$25.00 — Христіна і Тарас Бриндзя, Надія і Стефан Хома, Еґен і Теодозій Федак, Богдан і Ольга Гамета, Любомир Колтунюк, Зенон і Марія Коритко, Марія Кротюк, Р. І. Кузьмич, Лев і Дарія Ломиш, Ярослав і Марта Ставничі, Віктор і Надія Винник.

\$20.00 — Володимир і Тетяна Беднарські, Ольга й Ігор Чмола, Роман і Люба Домбчевські, Петро й Адріана Дубіль, Стефан і Зофія Душенко, Ірена Федак, Оулія і Ірина Коссовські, Александер Лиско, Маріан і Олена Морозевич, Оксана Салдит, Неонілія Сайкевич.

\$15.00 — Еґен Болеський, Борис Маркевич, Андрій Скіба, Ярослав Стецюк, Андрій Вишницький, Іван Венжівський, Ігор Ястремський.

\$10.00 — Андрій Івашко, Еміль Канюк, Ярослав і Марія Никит, Еґен і Раїса Петрівські, Дейвід Трутіло.

\$5.00 — Йосиф Цибух, Дмитро і Стефанія Дудчак, Оксана Мошинська, В. Солянник, Раксі енд Франціс Вендена.

\$2.00 — Д. Люцєро з родиною.

Разом \$2,277.00

На бажання родини, гроші зложені на фонд імені св. п. Богдана Фіглюса будуть ужиті на поширення інформації про Україну між членами американського Конгресу й уряду.

Хор ім. Митр. А. Шептицького у Нью Йорку

ділитись сумною вісткою з Членством та Прихильцями, що в дні 18-го січня 1989 р. відійшла у Вічність наша членка

бл. п.

ОЛЬГА ВЕРБОВСЬКА

Родині складаємо глибоке співчуття.

УПРАВА

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО

внутрішні хвороби

приймає у Квінсі і виїжджає на виклики додів

Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО

Профілактика хвороб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням

Адреса у Мангеттені

ROCKEFELLER CENTER
630 5th Ave., Room 1803
New York, N.Y. 10020

Адреса у Квінсі

105-37 64th Avenue
Forest Hills, N.Y. 11375
(718) 459-0111

ВВІЧЛИВО ЗАПРОШУЄМО ВАС НА

ЗАБАВУ

21-го Відділу СУА в Брукліні

Неділя, 5-го березня 1989 р., год. 1-6-та по пол. в аудиторії української католицької школи св. Духа в Північному Брукліні

Грає — „Ричард"

Вступ — для дорослих \$8.00; для молоді до 14 років вільний

ПОВІДОМЛЕННЯ
Фундація Українського Вільного
Університету в ЗСА

повідомляє та запрошує всіх
Велимишановних Членів Фондуції УВУ на

Загальні Річні Збори Фондуції

що відбудуться

в неділю, 19-го березня 1989 р. о год. 3:30 по пол. в домішці при 136 Друга Авеню, Нью Йорк, Н. Й.

Порядок нарад буде поданий на зборах.

За Управу Фондуції Українського Вільного Університету:

Д-р Петро Гой, а. р.

(Голова)

Мгр Теодор Воліняк, а. р.

(Секретар)

THE JOHN DEMJANUK
DEFENSE FUND

P. O. BOX 92819
CLEVELAND, OHIO 44192

ІВАН ДЕМ'ЯНЮК ВИСЛОВЛЮЄТЬСЯ:

„ВИ ЗАСУДИЛИ... ЛЮДИНУ ЯКА Є ЗОВСІМ НЕВИННА. НЕВИННА ОСОБА."

„Я НЕ Є ІВАН ГРОЗНИЙ! НАЙСПРАВЕДЛИВІШИЙ СВИДОК Є САМ БОГ, ЯКИЙ ЗНАЄ ШО Я НЕВИННИЙ."

„МЕНІ ЩЕ НЕ НАЛЕЖИТЬСЯ. Я НЕВИННИЙ. НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ — І БОГ Є МЕНІ СВИДОМ."

ТОМУ ЗВЕРТАЄМОСЯ З ПРОХАННЯМ: ДОПОМОЖІТЬ ЗАХИСТИТИ НЕВИННУ УКРАЇНСЬКУ ЛЮДИНУ СВОЇМИ МОЛИТВАМИ ТА ФІНАНСОВИМИ ПОЖЕРТВАМИ — ПОДАЙМО БРАТНЮ РУКУ КОНЕЧНОЇ ДОПОМОГИ...

СВОЇ ПОЖЕРТВИ ПРОСИМО СЛАТИ НА АДРЕСУ:

THE JOHN DEMJANUK
DEFENSE FUND

P. O. BOX 92819
CLEVELAND, OHIO 44192

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
РОЧЕСТЕР, Н. Й.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 11-го березня 1989 р. о год. 2-й по пол.
в залі Українського Народного Дому
831 Joseph Avenue, ROCHESTER, N.Y. 14621У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішенням
правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвен-
ційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

36, 43, 66, 89, 217, 285, 289, 316, 343, 367, 437

Гостей Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правильності зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загаль-
них Зборів
5. Звіт уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово головного касира УНСоюзу УЛЯНИ М. ДЯЧУК
9. План праці на бжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьме участь

Уляна М. Дячук, головний касир УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ

Петро Дзєба, голова
Дмитро Пристай, секретар
Марія Сверида, касирОкружний Комітет Відділів УНСоюзу
БОСТОН, Масс.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 4-го березня 1989 р. о год. 2-й по пол.
в залі Української Католицької Церкви
146 Forest Hill Street, Jamaica Plain, Mass.У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішенням
правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвен-
ційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

178, 224, 238, 307, 374

Гостей Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правильності зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загаль-
них Зборів
5. Звіт уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово головного радного УНСоюзу ЄВГЕНА ІВАНЦІВА
9. План праці на бжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьме участь

Євген Іванців, головний радний УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ

Володимир Гетьманський, голова
Дмитро Галонка, секретар • Дмитро Мельник, касир
д-р Іван Діюк, голова Контрольної Комісії

KOBASNIUK TRAVEL INC.

157 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

(212) 254-8779

Vera Kobasniuk-Shumeyko, President

1989 ESCORTED GROUP TOURS

April 24 HAILKA	\$1750.00 Lufthansa 11 Days	Budapest (transit) — Lviv — Budapest Single Supplement \$250.00
May 11 VESNA	\$2178.00 Swissair 15 Days	Budapest (transit) — Lviv — Ternopil — Budapest Single Supplement \$340.00
May 25 RUTA I	\$2500.00 Lufthansa 17 Days	Budapest (transit) — Lviv — Ternopil — Kiev/Kaniv — Lviv (transit) — Budapest Single Supplement \$390.00
May 30 MARICHKA I	\$2249.00 Swissair 14 Days	Budapest — Lviv — Ternopil — Budapest Single Supplement \$360.00
June 5 MINI-LVIV I	\$1850.00 Lufthansa 11 Days	Budapest — Lviv — Budapest Single Supplement \$220.00
June 20 PROMIN	\$2639.00 Swissair 18 Days	Budapest (transit) — Lviv — Kiev/Kaniv — Odessa — Lviv (transit) — Budapest Single Supplement \$415.00
July 6 RUTA II	\$2600.00 Lufthansa 17 Days	Budapest (transit) — Lviv — Ternopil — Kiev/Kaniv — Lviv (transit) — Budapest Single Supplement \$390.00 (Dates subject to change)
July 14 HOPAK	\$3280.00 Lufthansa 24 Days	Budapest — Uzhorod — Lviv — Odessa — Zaporizhia — Kharkiv — Poltava — Kiev Single Supplement \$595.00
August 1 ZIRKA	\$3500.00 Pan Am 23 Days	Moscow — Lviv — Odessa — Kiev/Kaniv — Leningrad/ Petrodvorets — Helsinki Single Supplement \$380.00 (Dates subject to change)
August 15 MARICHKA II	\$2360.00 Lufthansa 16 Days	Budapest — Lviv — Ternopil — Budapest Single Supplement \$360.00
August 23 PANORAMA	\$3198.00 Pan Am 22 Days	Budapest — Lviv — Kiev/Kaniv — Sochi — Leningrad/ Petrodvorets — London Single Supplement \$550.00
September 11 MINI-LVIV II	\$1852.00 Swissair 11 Days	Budapest — Lviv — Budapest Single Supplement \$220.00
October 4 ZHURAVEL	\$2540.00 Swissair 11 Days	Budapest (transit) — Lviv — Kiev/Kaniv — Lviv — Budapest Single Supplement \$360.00
November 1 OSIN	\$1888.00 Lufthansa 14 Days	Budapest (transit) — Lviv — Ternopil — Budapest Single Supplement \$220.00

ITINERARIES AND PRICES SUBJECT TO CHANGE WITHOUT PRIOR NOTICE

To KOBASNIUK TRAVEL INC.
157 Second Avenue
New York, N.Y. 10003Enclosed is \$250.00 per person
LAND PORTION DEPOSIT for 1989 Tour

Tour Name _____ Departing USA on _____

Name/s: _____

Address: _____ Street _____ City _____ State _____

Zip Code _____ Area Code ( ) Tel. No. _____

\$50.00

TOUR CREDIT BONUS

\$50.00

This BONUS CREDIT to be returned to KOBASNIUK TRAVEL INC. together with your 1989 Ukraine Tour Registration coupon
BEFORE MARCH 3, 1989 for per person credit toward your final tour payment.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагус Омелян Твардовський

„Сокіл” Київ — „Динамо”
Рига — 8:2Цими змаганнями, що
відбулися в столиці Латвії
17-го січня ц.р. Київська
гаківка дружина розпо-
чала другу стадію виступів
за чемпіонат вищої ліги
СССР. Як показує вислід,
українські гравці пере-
магли гостів Риги, які
недавно відбули турне по
ЗСА і Канаді, де змагалися
з професійними клубами
Національної Гокієвої Лі-
ги.У післяматчовій рецензії
гостевий оглядач з Риги,
між іншим писав: „...З грав-
ців „Сокола” мені найбіль-
ше сподобався чемпіон сві-
ту (він грав у збірній ССРСР,
що здобула чемпіонат світу
в групі юнаків) Христич.
Його гра вражала фунда-
ментальністю, блискучим
прийняттям рішень,
вмінням керувати товари-
шами в ланці. Не вірилося,
що лише нинішнього сезону
Христич почав виконувати
роль центрального напад-
у — найскладнішу в гокії”.В Москві відбулася зу-
стріч ЦСКА (клуб Совет-
ської армії, який теж недавно
гостював в ЗСА і Канаді) з
місцевою дружиною „Кри-
ла Рад”, яка закінчилася
ремісом 3:3. ЦСКА висту-
пив без своїх гостів —
Фетісова і Ларионова, обидва
подали прохання про
звільнення їх до резерву.
Обидва вони бажають ви-
ступати в дружинах профе-
сійної НГЛ в ЗСА і Канаді.Київський „Сокіл”, між
іншим, взяв участь у Між-
народному Новорічному
гокієвому турнірі в Зах.
Німеччині і Швайцарії в
іграх якого переміг: „Шве-
нінген” (Зах. Німеччина) —
8:3, „Дукля” (Чехо-Сло-
вацьчина) — 3:0, „Мотор”
(Чехо-Словацьчина) — 11:3 і
у фіналі „Фрайбург” (Зах.
Німеччина) — 7:1.Київські футболісти —
у Західній НімеччиніКиївські футболісти те-
пер вже самостійного фут-
больного клубу „Динамо”
продовжували свої това-риські виступи в залах і на
площах Західної Німеччи-
ни. Наприкінці січня ц.р.
українські футболісти взяли
участь в черговому турнірі в
закритій залі з Нюрнбергу, в
якому дійшли до фіналу і
виграли з клубом господа-
рів ФК „Нюрнберг” вислі-
дом 8:1. Найкращим футбо-
лістом цього турніру ви-
значили Анатолія Дем'янен-
ка, а найкращим стрільцем
Ігоря Беланіва, який здобув
6 голів.Після цього турніру київ-
ські футболісти відбули то-
вариську зустріч на відкрит-
ій площі з професійним
клубом Бундесліги-Карл-
сруе, з яким, тим разом,
знали поразки 1:2.Г. Каспаров —
найсильніший шахіст світуГ. Каспаров, чемпіон сві-
ту, очолив список найсиль-
ніших шахістів світу, який
опублікувала Весвітська ша-
хова федерація (ФІДЕ) в
Люцерні. На 1-го січня 1989
року рейтинг Каспарова
становив 2775 точок. Далі
ішли місця зайняли: А. Кар-
пов — 2750 (обидва ССРСР),
Н. Шорт (Англія) — 2650. До
десяти найсильніших вхо-
дять теж: Олександр Біляв-
ський (Україна) — 2640, Дж.
Спілмен (Англія) — 2640,
Василь Іванчук (Україна) —
2635, В. Салов (ССРСР) —
2630, 3. Ріблі (Мадярщина)
— 2625, У. Андерсон (Шве-
ція) — Дж. Нанн (Англія) —
по 2620.Найсильнішою шахіст-
кою світу визнали Ю. Пол-
гар (Мадярщина) — 2555,
на другому місці Мая Чи-
бурданідзе (Грузія) — 2520 і
на третьому — Ж. Полгар
(Мадярщина) — 2510.Відійшов у вічність
інж. Л. БлонаровичГлибокою скорботою
відзначалася у серцях членів
УСВТ „Чорноморська Січ”
вістка про небажану пер-
ечасну смерть заслужено-
го й близького нам Льва
Блонаровича. В його особі
організований український
спорт в ЗСА і взагалі ук-
раїнська громада втратила

Вже появилася
книга

A THOUSAND YEARS OF CHRISTIANITY IN UKRAINE

„ТИСЯЧА РОКІВ ХРИСТИАНСТВА НА УКРАЇНІ”
(англійською мовою)

Хронологія Християнства на Україні від 1-го століття до 1988 року. Великий формат, багато фотографій і ілюстрацій (так-
ож кольорових), тверда обкладинка, локсусовий папір.
Видання Сполоскипу і Краєвого Комітету Тисячоліття Хри-
стіанства на Україні у США, 1988. Балтимор, стор. 312.
ціна 50.00 дол.

Набувати у книгарні Свободи
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканці штату Нью-Джерсі обов'язку додати до ціни
6% штейвового податку

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ
у щоденнику „Свобода” та у „Ukrainian Weekly”

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ у щоденнику „СВОБОДА”

1 інч через одну шпальту —
за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки ..... \$ 6.00

1 інч через одну шпальту —
за приватні концерти, бізнесові оголошення (забави, фестивали,
підписки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) \$10.00

Оголошення на 8 шпальт, без огляду на їх зміст по
за кожний інч (1 інч x 8 шпальт) \$10.00

Якщо до оголошення включається знімок — коштуватиме додатково:

Фоторепродукція на одну шпальту ..... \$ 8.00
Фоторепродукція на дві шпальти \$10.00
Фоторепродукція на три шпальти \$12.00

Оголошення на чергове число мусить вплинути до Адміністрації
2 дні перед появою числа.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ в англійськомому тижневику UKRAINIAN WEEKLY
(НЕДІЛЬНЕ ВИДАННЯ)

1 інч через одну шпальту —
за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки \$10.00

1 інч через одну шпальту —
за приватні концерти, бізнесові оголошення (забави, фестивали,
підписки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) \$20.00

Оголошення на чергове, недільне видання, мусить вплинути до Адміністрації
до ПОНЕДІЛКА

Телефонічно оголошень НЕ ПРИЙМАЄТЬСЯ, тільки КЛЕПСИДРИ
Посвідки запланих рахунків за оголошення висипаємо тільки на спеціальне
прохання.

ГАРКА Company
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550

НА ВЕЛИКДЕНЬ! Вже маємо:
чудові писанки, святоточні карт-
ки, прикраси для писання писан-
ки, і інше.

НА ПРОДАЖ

ПРОДАЄТЬСЯ ХАТА
на „Золотий Осені” в Кергон-
соні (3 милі від Союзівки). Зайн-
тересованих прошу дзвонити:
(813) 426-1830

BUSINESS SERVICE

КРАМНИЦЯ
“ICON”продає:
ІКОНИ, КОРАЛІ,
ПАМ'ЯТКОВІ РЕЧІ,
наприклад:
ГОДИНИКИ І ЗОЛОТІ РЕЧІ
Маємо РАДІО, ВІДЕО
на УКРАЇНУ230 E. 14th Street
New York, N.Y. 10003
Tel.: (212) 533-1379ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ УНСНЕДІЛЯ,
12-го БЕРЕЗНЯ 1989 р.
Омага, Небраска. Річні загальні
збори Т-ва „Карпати” 356-го
Відд. о год. 11:30 ранком в цер-
ковній домівці. Проситися всіх
членів Т-ва прибути на ці збори,
вислухати звітів уступаючої
Управи, а після виборів нової на
1989 рік. — О. Продивус, секр.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИКЗаймається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORSAIR CONDITIONED
Обслуга ШИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоро-
нами на цвинтарі в Бавнд
Брук у перенесенням Тлин-
них Останків з різних країн
світу
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

HURYN MEMORIALS

ВИРОБЛЯМО НА ЗАМОВЛЕН-
НЯ ТА ВМОНТУЄМО НАЙ-
КРАЩОЇ ЯКОСТІ
ПАМ'ЯТНИКИ
в околиці Нью-Йорку, включаю-
чи цвинтарі: св. Духа в Гамптон-
бургу, Н. Я., св. Андрія в Бавнд
Брук, Н. Дж., Пайн-Біш в Кер-
гонсоні та Глен-Спей, Н. Я.
Ми пропонуємо особисті послуги
та поради у Вашому домі.
За домовленою представником
слід телефонувати.
IWAN HURYN
P.O. Box 121
Hamptonburgh, N.Y. 10916
(914) 427-2684
BONDIAN REKSHYNSKYJ
45 East 7th Street
New York, N.Y. 10003
(212) 477-6523UKRAINIAN
FUNERALNATIONAL
SERVICE
Управа Українського
Національного Цвинтаря-
Пам'ятника та мавзолею
попеложує всі справи
пов'язані з похороном і по-
хованням в ЗСА.
4111 Pennsylvania Ave., SE
Washington, D.C. 20746
Tel.: (301) 568-0630
MAIL: PO Box 430
Dunkirk, MD 20754